

Bruselj, 11. maj 2026
(OR. en)

8897/26

ECOFIN 575
UEM 162
ECB
EIB

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 4. maj 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

---

Št. dok. Kom.: COM(2026) 175 final

Zadeva: POROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKI CENTRALNI
BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN
ODBORU REGIJ
Uvedba eura v Bolgariji

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 175 final.

Priloga: COM(2026) 175 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.4.2026
COM(2026) 175 final

POROČILO KOMISIJE

**EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKI CENTRALNI BANKI,
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Uvedba eura v Bolgariji

POROČILO KOMISIJE

EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKI CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Uvedba eura v Bolgariji

Povzetek

Bolgarija je 1. januarja 2026 postala 21. država članica EU, ki je prešla na euro. 62 % ljudi v Bolgariji meni, da je bil prehod na euro nemoten in učinkovit. 78 % jih meni, da so dobro obveščeni o enotni valuti. Prilagojena komunikacijska kampanja, ki jo je sofinancirala EU, je prispevala k pravočasnemu, usmerjenemu in jedrnatemu obveščanju posameznikov, podjetij in uprav o praktičnih vidikih prehoda na euro.

Priprave na prehod na eurogotovino so potekale v skladu z načrtom. Bolgarska narodna banka je dva meseca pred prehodom na euro preddobavila eurogotovino kreditnim institucijam, te pa so jo posredno preddobavile poslovnim strankam. Javnost je prejela zadostno število začetnih paketov eurokovanecv. Podjetja so lahko pri finančnih institucijah naročila eurogotovino precej vnaprej.

Enomesečno obdobje dvojnega obtoka gotovine v levih in eurih je potekalo nemoteno. Eurobankovce je 1. januarja izdajalo 99 % vseh bankomatov v državi. Poslovne banke morajo menjavo gotovine v levih omogočiti do konca leta 2026, pri čemer je menjava do 30. junija brezplačna, po tem datumu pa bodo lahko zaračunavale provizijo. Bankovce in kovance leva je pri Bolgarski narodni banki mogoče zamenjati brezplačno in brez časovne omejitve. Gotovino v levih je mogoče brezplačno zamenjati tudi na bolgarskih poštnih uradih, pri čemer je dnevna omejitev 1 000 levov, izjemoma tudi do 10 000 levov, vendar le na določenih lokacijah v naseljenih območjih.

Tako kot v drugih državah članicah, ki so prešle na euro, so se tudi v Bolgariji pojavili pomisleki javnosti, da bi lahko prehod na euro vplival na cene. Bolgarija se v nasprotju z drugimi državami članicami, ki so nedavno prevzele euro, ni odločila za prostovoljni kodeks ravnanja, na podlagi katerega bi se podjetja pred prehodom na euro zavezala pravilnemu preračunavanju in dvojnemu označevanju cen. Bolgarski organi so namesto tega sprejeli potrebne ukrepe za preprečevanje zlorabe in spremljanje gibanja cen, vključno z objavo cen na spletu za pogosto kupljeno blago in sankcijami za neupravičena zvišanja cen. Na podlagi predhodne ocene razpoložljivih dokazov se zdi, da je bil vpliv neupravičenih zvišanj cen na skupno inflacijo razmeroma majhen in na splošno skladen s tistim, kar je bilo opaženo pri prejšnjih prehodih na euro. V tem poročilu je med drugim priporočeno, da se pri prihodnjih prehodih na euro v sektorjih z največjim tveganjem zagotovi dovolj dolga in intenzivna spremljanje cen.

1. UVOD

Svet je 8. julija 2025 sklenil, da Bolgarija izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo eura in da se njeno odstopanje od vključitve v območje enotne valute odpravi s 1. januarjem 2026¹.

Bolgarija je postala 21. država članica EU, ki je prešla na euro. Sledila je praksi vseh držav članic, ki so uvedle euro po prvem valu prehoda na euro (1999–2002), in izvedla takojšen prehod na euro, kar pomeni, da so eurobankovci in eurokovanci na dan uvedbe eura pridobili status zakonitega plačilnega sredstva². Enomesečno obdobje dvojnega obtoka, v katerem so bili hkrati v obtoku bankovci in kovanci eura in bolgarskega leva, je omogočilo postopen umik gotovine v levih. Ta uspešni prehod na euro znova kaže, da kratko obdobje dvojnega obtoka zadostuje, če je prehod na euro dobro pripravljen³.

Rezultati raziskave Komisije o tem, ali je euro pozitivna stvar tako za Bolgarijo kot tudi za EU, kažejo jasno razliko med ocenami na nacionalni ravni in ravni EU. Na nacionalni ravni so mnenja deljena. Da je euro pozitivna stvar za Bolgarijo, meni 49 % vprašanih, 43 % pa jih meni nasprotno. To kaže na razmeroma razdeljeno javno mnenje v obdobju tik po prehodu na euro. Nasprotno pa so mnenja vprašanih bistveno bolj pozitivna pri oceni eura na ravni EU. Da je euro pozitivna stvar za EU, jih meni 67 %, 17 % pa se s tem ne strinja. 12 % vprašanih je neopredeljenih, 4 % pa ni izrazilo mnenja.

V tem poročilu so obravnavani najpomembnejši vidiki procesa prehoda na euro po njegovi uvedbi, pri čemer je poudarek na pripravah na prehod na eurogotovino, obdobju dvojnega obtoka, ukrepih, ki so bili sprejeti za preprečitev neupravičenih zvišanj cen, obravnavi zaznanih pomislekov glede inflacije, gibanja in zaznavanja cen ter obveščanju o euru. V poročilu so po potrebi navedeni tudi priporočila Komisije glede nadaljnjih možnih ukrepov, ki bi jih morali sprejeti bolgarski organi, in ugotovitve, ki bi lahko bile koristne za prihodnje prehode na euro.

2. PRAKTIČNI VIDIKI PREHODA NA EURO

Večina Bolgarov (62 %) meni, da je bil prehod na euro nemoten in učinkovit⁴. Ob tem bi bilo treba podrobneje preučiti tri praktične vidike tega prehoda: priprave na prehod na eurogotovino, pripravljenost na uporabo eura v praksi in obdobje dvojnega obtoka ter umik bankovcev in kovancev bolgarskega leva.

2.1. Priprave na prehod na eurogotovino

Prehod na eurogotovino je najopaznejši del uvedbe enotne valute, saj zadeva vse finančne institucije, podjetja in posameznike. Nemotena in učinkovita izvedba prehoda je odvisna od ustrezne dobave eurogotovine vsem vključenim ter od dobre priprave bank in podjetij na veliko dodatno obremenitev.

---

¹ Sklep Sveta (EU) 2025/1407 z dne 8. julija 2025 o uvedbi eura v Bolgariji 1. januarja 2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1407/oj>.

² Države članice iz prvega vala so uvedle euro v skladu z „madrijskim scenarijem“, ki je vključeval prehodno obdobje treh let (eno leto za Grčijo).

³ Na Malti in Cipru je obdobje dvojnega obtoka trajalo en mesec, v Litvi, Latviji, Estoniji, na Slovaškem in v Sloveniji pa dva tedna.

⁴ Raziskava Flash Eurobarometer 575, anketiranje na terenu od 2. do 9. februarja 2026.

Da bi se pripravili na prehod na euro, je bolgarska kovnica skupaj s slovaško kovnico kot podizvajalko do 31. januarja 2026 skovala približno 528 milijonov eurokovanecv z bolgarsko nacionalno stranjo. Letos bo skovanih še 190 milijonov kovanecv. Bolgarija je 15 milijonov kovanecv za dva eura pridobila tudi iz presežnih zalog drugih držav članic euroobmočja, v prihodnje pa namerava glede na napovedi in povpraševanje na trgu pridobiti še kovance za en euro.

Praktični preizkusi primernosti vzorčnih kovanecv v prodajnih avtomatih, ki se uporabljajo v euroobmočju, niso pokazali nobenih težav. Za pripravo začetnih paketov za javnost, ki so vsebovali 42 eurokovanecv vseh bolgarskih apoenov v vrednosti 10,23 EUR, je bilo uporabljenih 27,7 milijona kovanecv. Bolgarska kovnica je poleg tega pripravila komercialne začetne pakete za podjetja, od katerih je vsak vseboval deset navadnih začetnih paketov in 420 eurokovanecv vseh apoenov v vrednosti 102,30 EUR. Nazadnje si je Bolgarska narodna banka od drugih nacionalnih centralnih bank euroobmočja izposodila več kot 557 milijonov eurobankovcev vseh apoenov.

Bolgarska narodna banka je 3. novembra 2025 začela finančnim institucijam, tj. 1 520 poslovalnicam poslovnih bank, zagotavljati eurogotovino (preddobava). Zaradi varnostnih tveganj, povezanih s pogostostjo in velikim obsegom prevozov eurogotovine, je prevoz gotovine organizirala z lastnimi tovornjaki. Poslovne banke so uporabljale vozila podjetij za prevoz gotovine. Do 31. decembra 2025 je bila izvedena preddobava eurobankovcev v vrednosti 1,18 milijarde EUR in eurokovanecv v vrednosti 59 milijonov EUR.

Kreditne institucije so začele eurobankovce in eurokovanecv (posredna preddobava) 2 230 bolgarskim poštnim uradom in velikim poslovnim strankam zagotavljati 3. novembra 2025. Manjše poslovne stranke so lahko izkoristile poenostavljeni postopek posredne preddobave in tako eurogotovino od poslovnih bank prejele 29. in 30. decembra 2025.

Kreditne institucije so do 31. decembra 2025 svojim strankam posredno preddobavile eurobankovce v vrednosti približno 102 milijona EUR, do istega datuma pa še eurokovanecv v vrednosti 30 milijonov EUR.

Raven posredne preddobave je 31. decembra 2025 znašala samo 10,7 % skupne vrednosti preddobave. Zato so v prvih delovnih dneh januarja 2026 na bančnih okencih občasno nastale krajše čakalne vrste, ker so številni, predvsem manjši trgovci na drobno in podjetja, začeli dvigovati eurogotovino. Po mnenju bolgarskih organov je bila razlog za nekoliko pozno posredno preddobavo tej skupini trgovcev na drobno in podjetij verjetno nepripravljenost, da se bankam v zadnjem četrtletju 2025 predložijo zavarovanja za financiranje nakupa zadostnih količin eurobankovcev in eurokovanecv. Vendar se razen o nekaj čakalnih vrstah na poslovnih bankah v začetku januarja ni poročalo o nobenem incidentu, ko bi podjetja, trgovci na drobno ali javnost imeli težave pri dvigu eurogotovine, med drugim tudi zato, ker so bili od 1. januarja 2026 eurobankovci na voljo na 99 % vseh bankomatov v državi.

Prodaja začetnih paketov za javnost je bila zelo zadovoljiva. Do 31. decembra 2025 je bilo prodanih 94 % od 660 000 razpoložljivih paketov, pri čemer je del prebivalstva eurogotovino imel že pred prehodom na euro zaradi potovanja v tujino ali menjave na banki v Bolgariji. Prodani so bili tudi vsi začetni paketi za trgovce na drobno. To je omogočilo hitro zagotavljanje vračila v eurih že v prvih dneh januarja 2026. Bolgarska narodna banka je bila prva, ki je ob prehodu na euro trgovcem na drobno ponudila možnost, da pri bankah pridobijo zvitke eurokovanecv v apoenih, saj so se jim zdeli enostavnejši za uporabo kot začetni paketi.

Kot pri vsakem prehodu na euro so morali poslovne banke in poštni uradi ob prehodu v novo leto zaradi posredne preddobave trgovcem na drobno in podjetjem, prodaje začetnih paketov in knjiženja vrnjene gotovine v levih v dobro obdelati velike količine gotovine. Poslovne banke, bolgarska narodna banka in družba Cash Service Company AD so med prehodom na euro povečale število osebja in odprle dodatna posebna okenca za lažje gotovinsko poslovanje. Zaradi povečanega števila okenc ni bilo potrebe po podaljšanem delovnem času, razen ob sobotah v januarju, ko so bili odprti bolgarska narodna banka, regionalni uradi družbe Cash Service Company AD in nekatere poslovne banke. Bančno in poštno osebje, ki dela z gotovino, se je že veliko prej usposabljal osebno ali prek platforme za e-učenje, pri čemer je usposabljanje spodbujala in usmerjala bolgarska narodna banka, da bi zagotovili nemoteno delo z eurogotovino ter menjavo bankovcev in kovancev leva.

2.2. Pripravljenost na praktično uporabo eura in obdobje dvojnega obtoka

Obdobje dvojnega obtoka, v katerem sta bila hkrati v obtoku euro in bolgarski lev, je trajalo od 1. do 31. januarja 2026.

Kot je bilo načrtovano in zaradi dobre pripravljenosti so vsi terminali na prodajnih mestih (POS terminali) v Bolgariji 1. januarja 2026 takoj prešli na euro. Bankomati so bili 1. januarja 2026 pripravljeni in na voljo za dvig eurobankovcev. Konec decembra 2025 so bili bankomati napolnjeni z bankovci za 10 EUR in 20 EUR, pozneje pa deloma tudi z bankovci za 50 EUR, tako da so bili pripravljeni za dvig 1. januarja 2026. Kar 99 % od skupno 5 691 bankomatov v Bolgariji je bilo pripravljenih za izdajanje eurobankovcev že 1. januarja 2026, nekaj dni pozneje pa vsi.

Po edinih razpoložljivih, čeprav nepopolnih podatkih je vrednost gotovine, dvignjene v obdobju dvojnega obtoka, v primerjavi z letom prej ostala skoraj nespremenjena, čeprav so trgovci na drobno v obdobju prehoda na euro spodbujali uporabo elektronskih načinov plačevanja. Hkrati se je uporaba kartičnih plačil v primerjavi z januarjem 2025 nekoliko povečala, in sicer za približno 12 %.

Zaradi skrbnih priprav so se finančne kreditne institucije in pošte v obdobju dvojnega obtoka dobro spoprijele z dodatno delovno obremenitvijo. Večje banke so v izbranih poslovalnicah zagotovile dodatna okenca za gotovinsko poslovanje. Vsaj ena poslovna banka je stranke, ki so imeli več kot 200 kovancev, povabila v posebej določena središča, t. i. „Eurohubs“, ki so bila opremljena z napravami za štetje kovancev, da so omogočala obdelavo kovancev v levih in pripis njihove protivrednosti v eurih. Poleg tega so bile januarja 2026 številne poslovalnice poslovnih bank odprte tudi ob sobotah.

Bolgarske leve je bilo mogoče zamenjati za eure v 1 520 bančnih poslovalnicah, na 2 230 poštnih uradih in pri bolgarski narodni banki. Ob upoštevanju nekaterih omejitev (do 5 000 EUR na transakcijo na osebo) je bilo mogoče bolgarske leve brezplačno zamenjati v petih regionalnih gotovinskih centrih družbe Cash Service Company AD, ki je hčerinska družba bolgarske narodne banke. Skupna vrednost gotovine v levih, zamenjane prek teh kanalov do 31. januarja 2026, je znašala 11,17 milijarde EUR.

Glede na raziskavo Komisije, ki je bila izvedena med 2. in 9. januarjem 2026 v Bolgariji⁵, v prvem tednu januarja 71 % vprašanih v bankah ni zamenjalo ali dvignilo gotovine v levih ali v eurih. Ta delež je bil manjši od deležev, ki so bili zabeleženi med nekaterimi prejšnjimi prehodi

---

⁵ Raziskava Flash Eurobarometer 573.

na euro, vendar je rezultat kljub temu zadovoljiv⁶. Pokazalo se je, da so posamezniki in podjetja upoštevali priporočilo, naj v prvih dneh ali celo tednih po uvedbi eura plačila po možnosti izvršujejo elektronsko, da bi se izognili dolgim čakalnim vrstam v poslovnih bankah v prvih dneh po uvedbi eura.

Obdobje dvojnega obtoka je za potrošnike minilo brez večjih težav. Prvi delovni dan po prehodu na euro (5. januarja 2026) je 6 % ljudi izvedlo gotovinska plačila izključno z eurogotovino. Do 9. januarja je 10 % vprašanih posameznikov izvedlo gotovinska plačila izključno z euri.

Glede na raziskavo Komisije, ki je bila izvedena med 2. in 9. februarjem 2026 v Bolgariji⁷, je 62 % vprašanih menilo, da je plačevanje z eurokovanci enostavno, 77 % pa, da je plačevanje z eurobankovci enostavno; 79 % vprašanih je vrednosti v eurih razumelo brez težav; 63 % jih je menilo, da je dvojno označevanje cen koristno, 35 % pa, da ni koristno; gledano za nazaj, 52 % vprašanih ni poročalo o težavah v prvem tednu po prehodu na euro, medtem ko so tisti, ki so poročali o težavah, navedli predvsem daljše čakalne vrste (11 %) in težave z bankomati (11 %). Zelo majhen delež vprašanih je poročal, da bankomati začasno niso delovali (7 %) ali da na bančnih okencih ni bilo na voljo dovolj eurogotovine (4 %).

Na splošno se je maloprodajni sektor uspešno spopadel z izzivi postopka prehoda na euro in sočasne uporabe dveh valut. Trgovci na drobno so bili dobro oskrbljeni z eurogotovino in poročil o večjih težavah s čakalnimi vrstami ni bilo. Vračilo izključno v eurih je 5. januarja prejelo 26 % ljudi.

2.3. Umik bankovcev in kovancev bolgarskega leva iz obtoka

Umik gotovine v bolgarskih levih iz obtoka je bil za Bolgarijo kot gospodarstvo, ki zelo pogosto posluje z gotovino, logističen izziv.

Poslovne banke in pošte morajo menjavo gotovine v levih za euro omogočati do konca leta 2026, pri čemer je menjava do 30. junija brezplačna. Poslovne banke se lahko odločijo, da bodo od 1. julija 2026 zaračunavale provizijo. Bankovce in kovance leva je mogoče pri bolgarski narodni banki zamenjati brezplačno in brez časovne omejitve. Brezplačna menjava je zagotovljena tudi v petih regionalnih gotovinskih centrih družbe Cash Service Company AD. Februarja 2026 se je vrednost levov v obtoku vztrajno zmanjševala v primerjavi z gotovino v levih, ki je bila v obtoku februarja 2025. Iz obtoka je bilo pred 1. januarjem 2026 umaknjenih 36 % celotnega zneska gotovine v levih, ki je bila v obtoku 31. decembra 2024⁸. Do konca obdobja dvojnega obtoka, tj. 31. januarja 2026, je bilo umaknjenih približno 75 % vse preostale gotovine v levih, ki je bila še v obtoku.

Podjetja in posamezniki so bili prek različnih komunikacijskih kanalov in medijev pozvani, naj v obdobju dvojnega obtoka po možnosti uporabljajo brezgotovinska plačila, saj je časa za zamenjavo gotovine v levih dovolj, tudi po koncu obdobja dvojnega obtoka. S tem pristopom se je bilo mogoče v prvih dneh ali tednih po uvedbi eura izogniti dolgim čakalnim vrstam pri bolgarski narodni banki, v regionalnih uradih družbe Cash Services Company AD, poslovnih bankah in na poštnih uradih. Poseben delovni čas ob koncih tedna, uveden pri bolgarski centralni banki, tj. Bolgarski narodni banki, in v več kot 100 bančnih poslovalnicah, je znatno vplival na menjavo valute ter pripomogel k zmanjšanju čakalnih vrst.

⁶ Primerljivi deleži so bili 95 % v Estoniji, 90 % na Slovaškem, 88 % na Cipru, 85 % na Malti in 96 % v Sloveniji.

⁷ Raziskava Flash Eurobarometer 575.

⁸ Zadnji razpoložljivi podatki o levih v obtoku pred začetkom umika so za dan 31. decembra 2024.

Umik bankovcev in kovancev leva iz obtoka se je začel pravočasno in poteka uspešno. V obdobju dvojnega obtoka eurogotovine in gotovine v levih, ki se je končalo 31. januarja 2026, so bili zamenjani bankovci in kovanci leva v vrednosti 5,7 milijarde EUR, pri čemer je bil večji del zamenjan na okencih poslovnih bank.

Bolgarska narodna banka je avgusta 2025 postopoma začela demonetizacijo vrnjenih kovancev leva. Demonetizirani kovanci se prodajajo kot odpadna kovina, ki bo pretopljena. V četrtem četrtletju 2025 se je začela tudi demonetizacija vrnjenih bankovcev leva in se odtlej izvaja postopoma.

3. ZAOKROŽEVANJE, ZAZNANA PRAVILNOST PRERAČUNAVANJA CEN IN DVOJNO OZNAČEVANJE CEN

Tako kot v drugih državah članicah, ki so prešle na euro, so se tudi v Bolgariji pojavili pomisleki javnosti, da bi lahko prehod na euro vplival na cene. Zato je bilo za pregleden in pošten prehod na euro ključno, da so bolgarski organi sprejeli vse potrebne ukrepe za preprečevanje zlorab.

Obvezno dvojno označevanje cen (v levih in eurih) se je začelo 8. avgusta 2025 in bo trajalo do 8. avgusta 2026.

V raziskavi, ki jo je izvedla Komisija⁹, so vprašani jasno razlikovali med različnimi vidiki praks oblikovanja cen med preходом na euro in po njem. Glede preračunavanja cen je 54 % vprašanih menilo, da je to vedno pravilno (28 %) ali pogosto pravilno (26 %). Ta rezultat presega razpon rezultatov zadnjih prehodov na euro (Estonija, Latvija, Litva in Hrvaška). Nasprotno pa je 32 % vprašanih menilo, da je preračunavanje cen redko pravilno (20 %) ali da ni nikoli pravilno (12 %), 14 % vprašanih pa ni izrazilo mnenja.

Kar zadeva zaokroževanje cen, so ocene bolj kritične. Le 41 % vprašanih je menilo, da je zaokroževanje vedno pravilno (17 %) ali pogosto pravilno (24 %). 47 % vprašanih je menilo, da je zaokroževanje redko pravilno (25 %) ali da ni nikoli pravilno (22 %), 12 % vprašanih pa ni izrazilo mnenja. Zaokroževanje je torej najspornejši vidik oblikovanja cen med preходом na euro.

Pozitivnejše so ocene glede dvojnega označevanja cen. 64 % vprašanih je menilo, da je označevanje cen vedno (36 %) pravilno ali pogosto pravilno (28 %). Nasprotno pa je 25 % vprašanih menilo, da je označevanje cen redko pravilno (18 %) ali da ni nikoli pravilno (7 %), 11 % vprašanih pa ni izrazilo mnenja.

4. PREPREČEVANJE ZLORAB GLEDE CEN

Bolgarija se v nasprotju z drugimi državami članicami, ki so nedavno prevzele euro, ni odločila za prostovoljni kodeks ravnanja, na podlagi katerega bi se podjetja pred preходом na euro zavezala pravilnemu preračunavanju in dvojnemu označevanju cen. Razloga za tako odločitev sta bila negativno dojetje takih mehanizmov v javnosti in to, da bolgarski zakon o uvedbi eura določa celovit in podroben sklop zavezujočih obveznosti za trgovce. Določa na primer pravila glede postavitve, velikosti in barve pisave za zapisovanje cen v obdobju dvojnega označevanja ter od trgovcev na drobno zahteva, da cene določajo pregledno, vsako zvišanje pa utemeljijo z objektivnimi ekonomskimi dejavniki. Organi, pristojni za varstvo potrošnikov, in

---

⁹ Raziskava Eurobarometer 575.

davčni organi pozorno spremljajo, kako trgovci na drobno upoštevajo ta pravila. S takim zakonom so možnosti za smiselne ali dopolnilne standarde s prostovoljnim kodeksom omejene.

Kljub temu so bolgarski organi oblikovali in objavili podrobne smernice o dvojnem označevanju cen in obdobju dvojnega obtoka, namenjene podjetjem. Te smernice vključujejo več dodatnih, neobveznih priporočil, kot je priporočilo, da se (v obdobju dvojnega označevanja) cene najprej označujejo v levih, in sicer do 31. decembra 2025, nato pa se bolj izpostavijo cene v eurih. Ta pristop se je štel za učinkovitejši pri zagotavljanju jasnosti za potrošnike, obenem pa je preprečeval tveganja, povezana s prostovoljnimi shemami označevanja ali certificiranja.

Za preprečevanje in sankcioniranje zlorab glede cen v zvezi z eurom so pristojne bolgarska komisija za varstvo potrošnikov, nacionalna agencija za javne prihodke in komisija za varstvo konkurence. Potrošniki lahko spremljajo gibanje cen pogosto kupljenega blaga in prek namenskih javnih kontaktnih točk predložijo pritožbe pristojnim organom. Pomisleki javnosti so bili večinoma povezani z vprašanji, kot sta označevanje cen in uporaba pravil o zaokroževanju. Pristojni organi skrbno obravnavajo vsa vprašanja in pritožbe. Od začetka dvojnega označevanja cen do 31. januarja 2026 so ti trije organi prejeli skupno 23 449 pritožb.

Pritožbe in prijave, predložene komisiji za varstvo konkurence, so se nanašale na gospodarske subjekte v najrazličnejših sektorjih ter so zajemale blago in storitve. Med njimi so bili ponudniki vsakdanjih širokopotrošnih izdelkov in storitev, kot so maloprodaja živil in neživilskih izdelkov, pa tudi različne osebne, prevozne, avtomobilske, športne in z zdravstvenim varstvom povezane storitve. Ta široki obseg področij kaže, da izzivi, povezani z dvojnimi označevanjem cen, niso bili omejeni na en sam sektor, temveč so med prehodom na euro vplivali na več področij potrošnje.

Večina pritožb, ki jih je prejela komisija za varstvo konkurence, se nanaša na maloprodajne verige (supermarkete) ter na zvišanje cen prevoznih storitev, kozmetičnih (lepotnih) storitev, storitev spletnih platform in drugih storitev za končne uporabnike.

Komisija za varstvo konkurence je izdala 383 poročil o upravnih kršitvah. V teh primerih je bila uporaba upravnih sankcij upravičena v skladu z nacionalno zakonodajo.

Doslej je bilo rešenih več kot 50 % vseh primerov, evidentiranih pri komisiji za varstvo konkurence. Ta rezultat kaže na učinkovitost zgodnjega posredovanja in korektivnih ukrepov, zlasti v primerih, ko kršitve niso bile namerne in so gospodarski subjekti nemudoma ukrepali, da bi svoje prakse uskladili z zakonskimi zahtevami.

Komisija za varstvo konkurence je približno 80 primerov zaključila z izdajo uradnih opozoril gospodarskim subjektom. Kršitve, obravnavane z opozorili, so se nanašale predvsem na manjkajoče navedbe cen v eurih, uporabo različnih velikosti ali barv pisave za zapisovanje cen, prikazanih v bolgarskih levih in eurih, ter uporabo nesorazmerno majhne pisave za denominacijo valute. Opozorilni mehanizem se je izkazal za učinkovito preventivno orodje, saj je omogočil hitro uskladitev, ne da bi bile potrebne takojšnje sankcije.

Večina pritožb, ki jih je prejela nacionalna agencija za javne prihodke, se je nanašala na zlorabe v trgovinah z živili, supermarketih, na parkiriščih ter v frizerskih in kozmetičnih salonih. Izdanih je bilo približno 400 odločb o upravnih sankcijah, od katerih sta bili 102 zadevi zaključeni, osem postopkov pa je agencija za javne prihodke zaključila z opozorili. 94 postopkov je bilo zaključenih z izrekom globe.

Do zdaj je komisija za varstvo potrošnikov prejela približno 30 pritožb zaradi neupravičenih zvišanj cen, zlasti od 1. januarja 2026. Nekatere pritožbe so se nanašale na kršitev zakona zaradi nejasnega navajanja cen v eurih in levih ter nezagotavljanja vračil v eurih v obdobju dvojnega obtoka obeh valut. Vse pritožbe so bile posredovane pristojnima organoma, tj. nacionalni agenciji za javne prihodke in komisiji za varstvo konkurence.

Na splošno so Bolgari menili, da je dvojno označevanje cen uporabno orodje, ki omogoča primerjavo cen in navajanje na razmišljanje v novi valuti. V odgovorih na raziskavo, ki jo je Evropska komisija izvedla januarja 2026¹⁰, sta skoraj dve tretjini (63 %) vprašanih v Bolgariji navedli, da je bilo dvojno označevanje cen med prehodom na euro koristno. Ta delež je v skladu z zadnjim prehodom na euro (Hrvaška). Poleg tega je 64 % Bolgarov, ki so bili januarja 2026 vključeni v anketo, pogosto ali zelo pogosto menilo, da se dvojno prikazovanje cen izvaja pravilno, kar je jasno nad povprečjem zadnjih prehodov na euro (Estonija, Latvija, Litva in Hrvaška).

Na splošno imajo ljudje v Bolgariji še vedno pomisleke glede vpliva eura na cene in zlorab pri določanju cen¹¹. Zato se priporoča, da se do 8. avgusta 2026, ko se konča obdobje dvojnega označevanja cen, še naprej natančno spremljajo dvojno označevanje cen, pravilna uporaba pravil za preračunavanje in zaokroževanje ter gibanje cen.

5. GIBANJA CEN IN ZAZNAVANJE CEN

Kot pri vsakem prehodu na euro se tudi v obdobju neposredno po njem pogosto pričakuje, da bo prehod vplival na cene. Taka pričakovanja pojasnjujejo, zakaj še naprej prevladujejo pomisleki glede cen, kot je na splošno razvidno iz ankete.

Odgovori na vprašanje, ali bo euro prispeval k ohranjanju stabilnosti cen v Bolgariji ali pa bo, nasprotno, povzročil dvig inflacije, kažejo, da jasno prevladujejo pomisleki glede inflacije. 66 % Bolgarov meni, da bo euro povzročil dvig inflacije v Bolgariji, kar je nekoliko višji delež kot pri prejšnjih prehodih na euro¹². Nasprotno pa 21 % vprašanih meni, da bo euro prispeval k ohranjanju stabilnosti cen, kar je znotraj razpona pri zadnjih prehodih na euro¹³.

Ob tem prvi razpoložljivi podatki kažejo, da je uvedba eura le malo vplivala na inflacijo. Dejanska mesečna inflacija je januarja 2026 znašala 0,6 %, kar je le za približno 0,1 odstotne točke več od pričakovanj v času jesenske napovedi Evropske komisije, ki zaradi prehoda na euro od januarja ni vključevala nobenih posebnih zvišanj. Če se izvzame učinek nižje inflacije od pričakovane pri nepredelanih živilih, je skupni učinek 0,2 odstotne točke, kar je v skladu s kratkoročnimi učinki, opaženimi pri prejšnjih prehodih. Januar je mesec z najvišjo povprečno stopnjo medmesečne inflacije v Bolgariji. V skladu s preteklimi gibanji je bila tudi januarja 2026 inflacija predvsem posledica sezonskih dejavnikov, kot so upravna zvišanja cen, najemnine, komunalne storitve in druge naročnine. V podkategorijah so se namreč cene storitev januarja 2026 na mesečni ravni opazno zvišale za 1,4 %, vendar le polovica te rasti cen storitev presega pričakovanja jesenske napovedi Evropske komisije¹⁴.

¹⁰ Raziskava Flash Eurobarometer 575.

¹¹ Raziskava Flash Eurobarometer 575.

¹² Hrvaška 62 %, Litva 58 % in Latvija 57 %.

¹³ Hrvaška 25 %, Litva 26 % in Latvija 19 %.

¹⁴ V kategoriji storitev so se opazno zvišale zlasti cene v kategorijah rekreacije, športa in kulture (1,1 %) ter restavracij in nastanitvev (1,7 %). Med drugimi kategorijami so se januarja zvišale cene živil in brezalkoholnih pijač, in sicer za 0,9 %, v kategorijah osebne nege, socialnega varstva ter raznovrstnega blago in storitev pa za 3,1 %.

Pretekli prehodi na euro so pokazali, da so lokalna podjetja in ponudniki storitev sektorji, ki so med prehodom na euro najbolj izpostavljeni zlorabam glede zvišanja cen. Čeprav njihovo blago in storitve ne predstavljajo velikega deleža standardizirane potrošniške košarice, ki se uporablja za merjenje inflacije, se običajno kupujejo ali porabljajo pogosto in zelo pogosto individualno, zato so spremembe cen takega blaga in storitev zelo opazne. Hkrati pa druga ugodnejša gibanja cen blaga, ki se kupuje manj pogosto, za potrošnike morda niso tako opazna. Zato je zaznana inflacija pogosto višja od dejanske.

Navidezno majhen skupni učinek neupravičenih zvišanj cen na inflacijo je tudi posledica hitrega odziva politik bolgarskih organov. Inšpekcijski nadzori so namreč privedli do popravka nekaterih previsokih cen in odvrčali od nadaljnjih neupravičenih zvišanj cen.

V skladu z ustaljeno prakso po uvedbi eura v drugih državah članicah bo Eurostat ocenil gibanje cen po prehodu na euro v Bolgariji. Poročilo Eurostata se pričakuje v drugi polovici leta 2026.

6. DOJEMANJE EURA IN OBVEŠČANJE O NJEM

Bolgarija je na podlagi ugodnega sklepa Sveta z dne 8. julija 2025 v skladu z nacionalno komunikacijsko strategijo začela ambiciozno komunikacijsko kampanjo¹⁵. Cilj kampanje je bil zagotoviti jasno, objektivno, natančno, pravočasno in ustrezno obveščenost prebivalstva Bolgarije, vključno z ranljivimi skupinami in ljudmi, ki živijo na oddaljenih območjih, o učinkih in praktičnih spremembah, povezanih s prehodom z bolgarskega leva na euro. To je bilo še toliko bolj potrebno zaradi skromne javne podpore uvedbi eura, saj je junija 2025 v Bolgariji njegovo uvedbo podpiralo le 49,2 % ljudi.

Bolgarski organi so ukrepali odločno: vzpostavili so spletišče (<http://evroto.bg>), po vsej državi organizirali vrsto dogodkov in potujočih kampanj, oglaševalsko kampanjo na podzemni železnici v Sofiji in na panojih ob glavnih cestah, pripravili tiskano gradivo za javnost in podjetja, predvajali oglasne spote na televiziji in radiu, vodili digitalno kampanjo ter med drugim sprejeli ukrepe, namenjene ranljivim osebam. Bolgarska narodna banka je imela na svojem spletišču tudi poseben razdelek ([Българска народна банка](#)), kjer so bila redno objavljena najpomembnejša vprašanja in odgovori o uvedbi eura.

Skupno nacionalno informacijsko kampanjo bolgarske narodne banke in ministrstva za finance je usklajevalo ministrstvo za finance, podpirali pa so jo tudi druge institucije in drugi deležniki, kot so komisija za varstvo potrošnikov, nacionalno združenje občin v Republiki Bolgariji, banke, poštni uradi in trgovci na drobno. Zanimivo je, da so jo podpirali tudi sindikati, ključno vlogo pri doseganju ranljivih oseb pa je imel bolgarski ekonomski in socialni svet. Kampanjo je dejavno podpirala tudi Evropska centralna banka z različnimi dogodki in pobudami, kot sta seminar za novinarje v Frankfurtu in digitalna kampanja.

Komunikacijsko kampanjo sofinancira Komisija v okviru sporazuma o partnerstvu in naknadnega sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki sta ju podpisala bolgarsko ministrstvo za finance in Evropska komisija (v skladu s prejšnjimi prehodi Komisija financira do 50 % upravičenih stroškov, ki so omejeni na 1 EUR na prebivalca; v primeru Bolgarije je dogovorjeni najvišji znesek 2,6 milijona EUR).

Kampanja je prispevala k nemotenemu prehodu na euro, kar potrjuje raziskava Eurobarometer, v kateri je 78 % ljudi v Bolgariji navedlo, da so dobro obveščeni o uvedbi eura, 62 % jih je

---

¹⁵ <https://www.minfin.bg/en/1570>.

navedlo, da je bil postopek nemoten in učinkovit, 52 % pa, da pri menjavi gotovine v levih v euro ali pri dvigu gotovine na bankah v prvem tednu niso imeli težav¹⁶.

Mediji (nacionalni in regionalni) so pomagali ozaveščati o praktičnih posledicah prehoda na euro za življenje ljudi. Medijsko poročanje v dnevih pred 1. januarjem 2026, tj. dnevom prehoda, in po njem je bilo na splošno objektivno in pozitivno, saj so nacionalni mediji prehod na euro predstavljali kot pomemben dosežek, ki bo okrepil vlogo Bolgarije v EU.

Kot je že bilo navedeno, je javno mnenje o koristih eura še naprej razdeljeno, saj 49 % ljudi v Bolgariji meni, da je euro pozitivna stvar za njihovo državo, 43 % pa meni nasprotno¹⁷. Razlog za to bi lahko bil strah pred znatnimi zvišanji cen, ki je bil več mesecev pred prehodom na euro zelo razširjen, po mnenju deležnikov pa je bil posledica dobro organizirane kampanje širjenja dezinformacij. Opozoriti je treba, da so mnenja ljudi v Bolgariji izrazito bolj pozitivna, kadar euro ocenjujejo z vidika EU, saj 67 % vprašanih meni, da je euro pozitivna stvar za EU.

Da bi Generalni direktorat Evropske komisije za ekonomske in finančne zadeve pomagal ozaveščati o prehodu na euro in spodbudil pozitivno naravnost, je nacionalno kampanjo podprl ne le z novinarskimi dejavnostmi, seminarji za novinarje v Bruslju in Sofiji ter vizualnimi produkti (vključno s trakom na stavbi Charlemagne, s katerim je Bolgariji izrekel dobrodošlico v euroobmočju), temveč skupaj z Generalnim direktoratom Evropske komisije za komuniciranje tudi z zelo vidno kampanjo v družbenih medijih, da bi prikazal koristi eura (na Instagramu je bilo doseženih približno 1,9 milijona uporabnikov, na Facebooku pa 3,7 milijona).

7. UGOTOVITVE O PREHODU BOLGARIJE NA EURO IN PRIPOROČILA ZA PRIHODNJE PREHODE NA EURO

Prehod na euro v Bolgariji je bil dobro pripravljen in dobro organiziran ter je potekal nemoteno. Finančne institucije, podjetja in posamezniki so bili pred prehodom ustrezno oskrbljeni z eurogotovino.

Bolgarski organi bi morali zaradi še vedno prisotnih pomislekov javnosti glede zvišanj cen nadaljevati intenzivne preglede cen, da bi zagotovili pravilno navajanje cen, omejili neupravičena zvišanja in po potrebi izvrševali obveznosti iz prava o varstvu potrošnikov in konkurenci.

Tako kot v Bolgariji bi bilo treba tudi pri prihodnjih prehodih na euro cene v sektorjih z največjim tveganjem spremljati intenzivno in dovolj dolgo, da bi bilo mogoče hitro odkriti in obravnavati neupravičena zvišanja cen. S tem bi se omogočilo boljše osredotočanje inšpekcijskih pregledov in politike na verjetne kršitelje, hkrati pa bi se zmanjšala teža nepreverjenih dokazov in odpravili neutemeljeni pomisleki v javnem diskurzu.

Pri prihodnjih prehodih bi bilo treba pozornost nameniti prednostim in slabostim nezavezujočega kodeksa ravnanja za podjetja v primerjavi z doslednim izvrševanjem prava o varstvu potrošnikov in konkurenci. Te prednosti in slabosti bi bilo treba pretehtati ob upoštevanju izkušenj Bolgarije na eni strani in izkušenj drugih držav članic, ki so prešle na euro in imajo tak kodeks, na drugi strani.

---

¹⁶ Raziskava Flash Eurobarometer 575.

¹⁷ Raziskava Flash Eurobarometer 575, anketiranje na terenu od 2. do 9. februarja 2026.

Ker dvojno označevanje cen povzroča stroške, ljudje pa se razmeroma hitro privadijo na enotno valuto, bi se lahko ohranilo obvezno enoletno obdobje dvojnega označevanja cen.

Kar zadeva posredno preddobavo kovancev podjetjem, bi države članice, ki bodo v prihodnje uvedle euro, lahko razmislile o tem, da bi po zgledu Bolgarije podjetjem zagotovile zvitke kovancev različnih apoenov namesto več začetnih paketov kovancev, saj se je izkazalo, da so zvitki kovancev za podjetja priročnejša in manj obremenjujoča rešitev kot začetni paketi.

Izkušnje Bolgarije potrjujejo, da sta komuniciranje in kampanja ozaveščanja javnosti pomembna za nemoten prehod na euro.

Glede na razmeroma kratek čas med pozitivnim konvergenčnim poročilom in datumom prehoda na euro bi morale države članice, ki bodo šele prešle na euro, izkoristiti bolgarske izkušnje pri javnem naročanju v zvezi s komunikacijskimi potrebami, in sicer tako, da bi javno naročilo za komunikacijske storitve razdelile na sklope, da bi se lahko čim bolje spopadle z morebitnimi zamudami in vzpostavile rezervne načrte.